

45 let Mezinárodního sčítání vodních ptáků (IWC) v České republice

Fourty five years of the International Waterbird Census in the Czech Republic

Petr Musil & Zuzana Musilová

Katedra zoologie PřF UK, Viničná 7, Praha 2, CZ-128 44

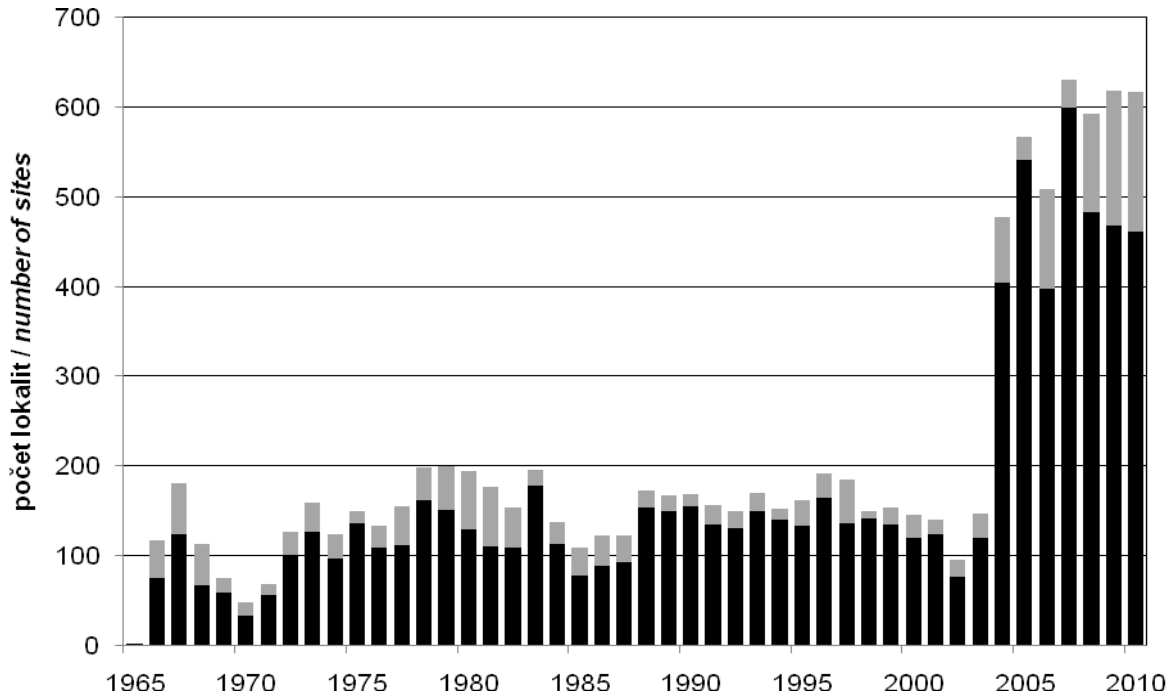
V letošním roce proběhl již 45. ročník Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR. Toto sčítání probíhá (v současné podobě) nepřetržitě od ledna 1966, čímž představuje unikátní časovou řadu nejen v České republice, ale i v celé Evropě. Výsledky dosažené během tohoto rozsáhlého období byly průběžně publikovány (viz přehled níže).

Mezinárodní sčítání vodních ptáků v ČR bylo postupně koordinováno různými pracovišti, kterými byly Biologická stanice VŠZ v Lednici na Moravě (1965–1970, koordinátor, *Bohuslav Urbánek*), Ústav pro výzkum obratlovců/ÚSEB v Brně (1971–1989, koordinátoři *Vladimír Fiala*, *Čestmír Folk*, *Josef Křen*, *Ivana Kožená*, *Jitka Pellantová*) a ČÚOP/AOPK ČR v Brně (1990–2002, koordinátor *Jitka Pellantová*). Způsob zaznamenávání zjištěných dat v podobě různých typů formulářů je zobrazen v příloze. Jsou zde obsaženy např. sčítací formuláře některých dlouhodobých spolupracovníků, kteří se do tohoto sčítání zapojovali a zapojují během celé jeho historie.

Koordinačním pracovištěm IWC je od roku 2003 katedra zoologie PřF UK (koordinátor *Zuzana Musilová*), kde vznikla souhrnná databáze, kterou je nyní možno využívat (viz např. článek o trendech jednotlivých druhů vodních ptáků v tomto čísle sborníku *Aythya*). Údaje obsažené v IWC databázi jsou na požádání k dispozici i všem dobrovolným spolupracovníkům a pro nekomerční účely také nevládním organizacím, orgánům státní správy a ochrany přírody ap.

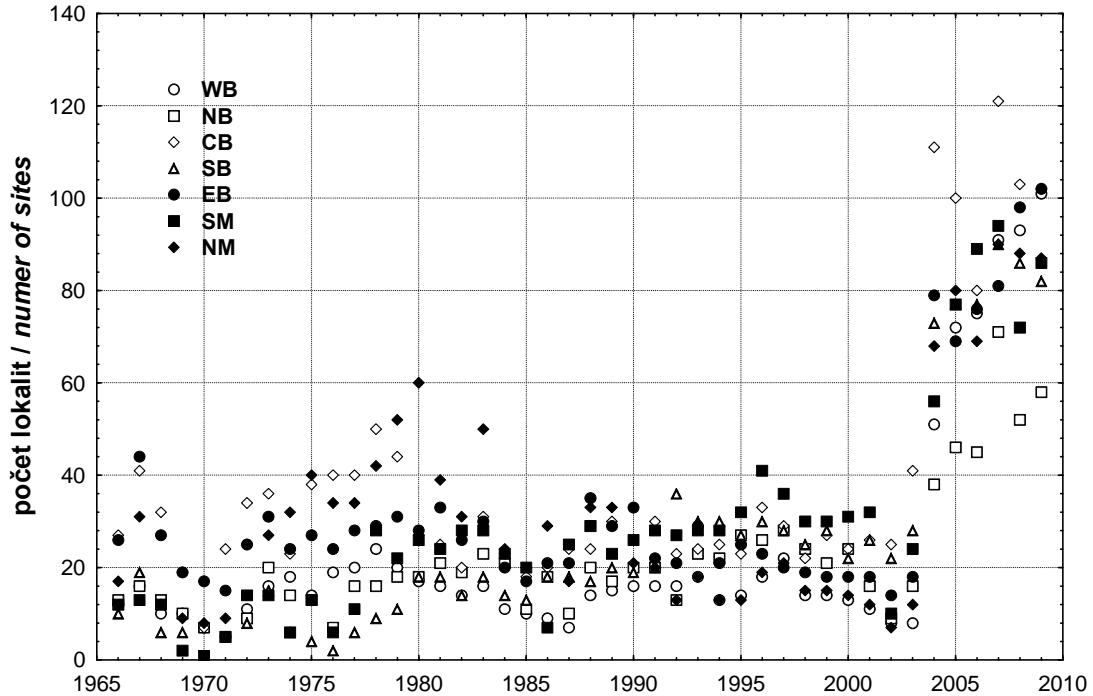
Samotnému Mezinárodnímu sčítání předcházela akce koordinovaná Československým mysliveckým svazem (ČSMS), tzv. „Mezinárodní sčítání kachen“. Ačkoliv údaje z této akce jsou nyní částečně k dispozici, jejich využitelnost je poněkud sporná. Ve formulářích používaných v 50. letech ČSMS totiž existovaly pouze dvě kategorie kachen, a to „březňáčky“ a „ostatní kachny“. Za skutečný počátek celostátně koordinovaného monitoringu vodních ptáků lze považovat únor 1965. Mezinárodní sčítání bylo v prvních desetiletích až do sezony 1990/91 organizováno každý měsíc v průběhu „zimní“ sezony od října do dubna. Od sezony 1991/92 bylo sčítání redukováno v České republice na říjnový, lednový a dubnový termín. Za jediný skutečně „mezinárodní“ termín je tedy považován lednový termín, přičemž počátek akce v celoevropském měřítku lze stanovit na leden 1967 (viz např. DELANY *et al.* 1999, KELLER & BURKHARDT 2007, NILSSON 2009).

Databáze Mezinárodního sčítání vodních ptáků prováděného v lednu 1966–2010 ke dni 30. 9. 2010 obsahovala 39 153 údajů o 3 670 830 jedincích 98 druhů vodních a mokřadních ptáků. Celkově byly shromážděny údaje z 1155 lokalit na území České republiky. Počet sledovaných lokalit se v letech 1966–2003 pohyboval v rozmezí 48–200; v roce 2004 vzrostl na 478 lokalit. V letech 2005–2010 počet sledovaných lokalit kolísal mezi 509–630 (obr. 1), přičemž je třeba vyzdvihnout skutečnost, že dochází k pravidelnému každoročnímu sledování naprosté většiny lokalit. V roce 2010 bylo například sledováno 517 (tj. 83,7 %) lokalit sledovaných v předchozím roce.

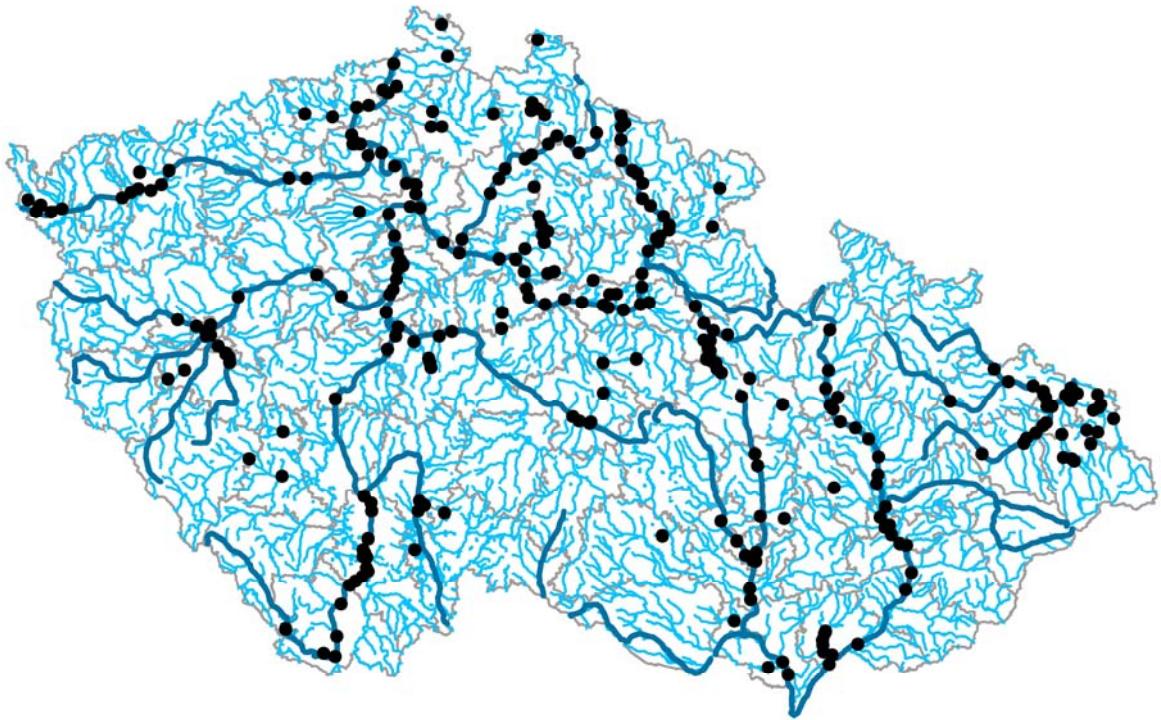
Obr. 1. Počet lokalit IWC v České republice (šedě - lokality bez ptáků, černě - lokality s vodními ptáky).

Figure 1. Distribution of IWC sites in the Czech Republic (grey - without waterbirds, black - with waterbirds).

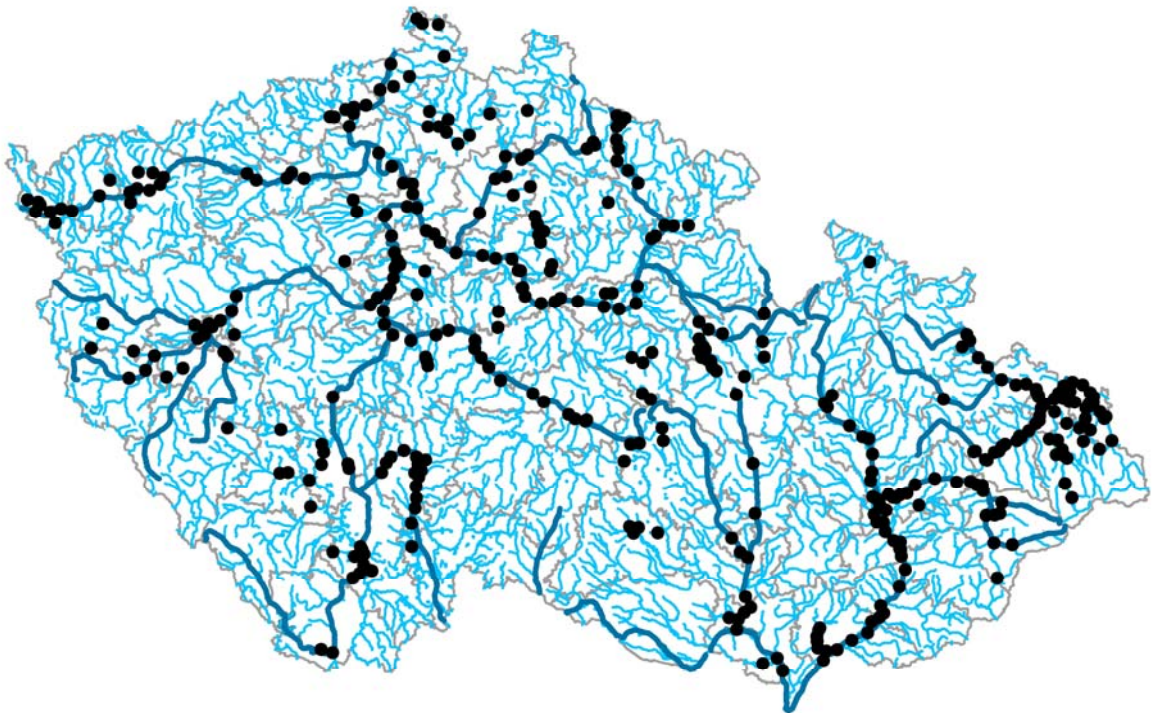
Obr. 2. Počet sledovaných lokalit v jednotlivých regionech České republiky (WB - západní Čechy, NB - severní Čechy, CB - střední Čechy, SB - jižní Čechy, EB - východní Čechy, SM - jižní Morava, NM - severní Morava).

Figure 2. Numbers of investigated wetland sites in regions of the Czech Republic (WB - West Bohemia, NB - North Bohemia, CB - Central Bohemia, SB - South Bohemia, EB - East Bohemia, SM - South Moravia, NM - North Moravia).

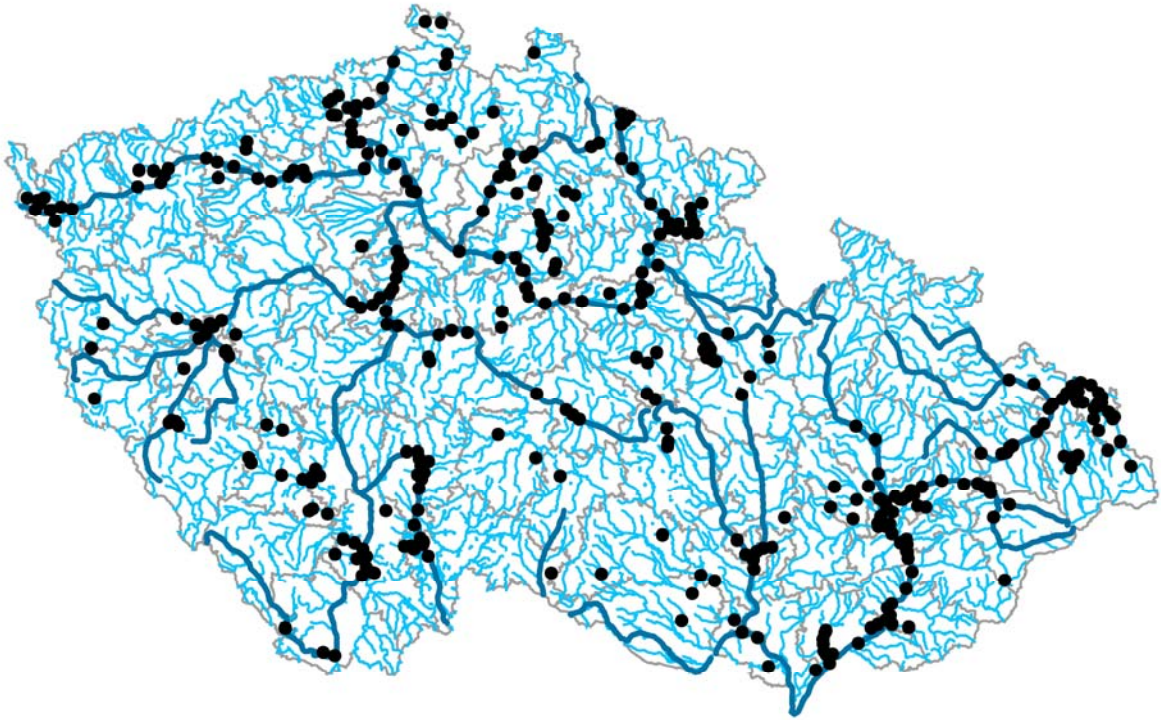
Obr. 3. Distribuce sledovaných lokalit na území České republiky v lednu 1966–1970.

Figure 3. Distribution of investigated wetland sites in the Czech Republic in January 1966–1970.

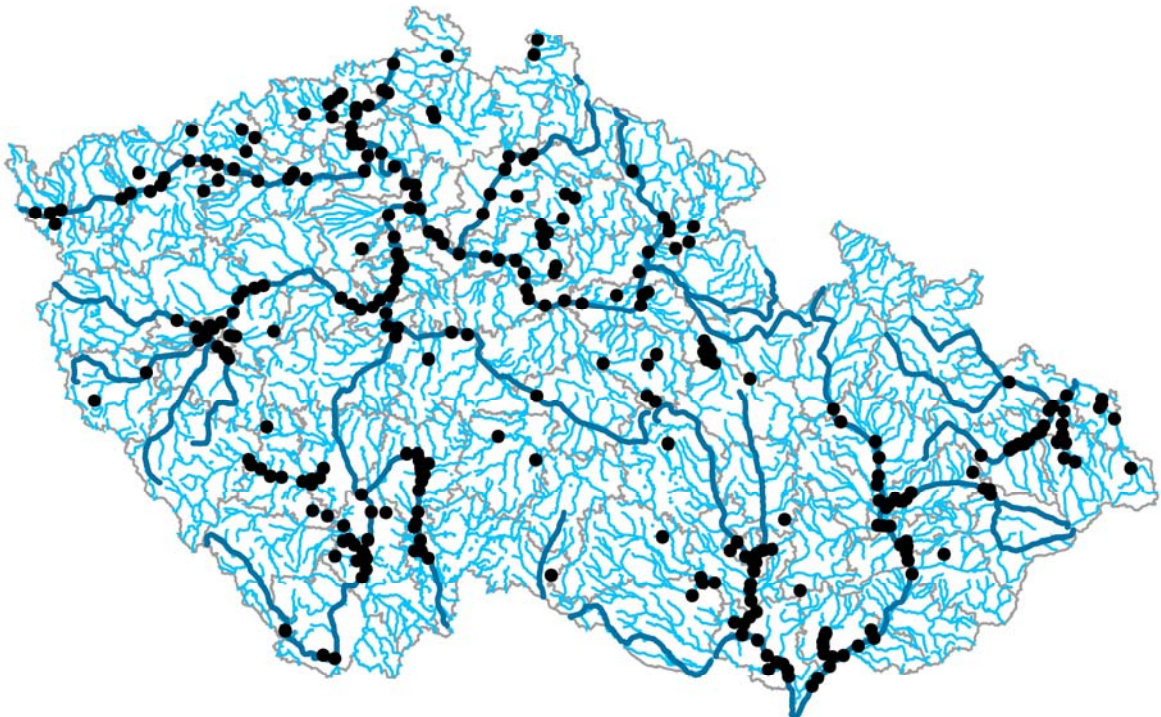
Obr. 4. Distribuce sledovaných lokalit na území České republiky v lednu 1971–1980.

Figure 4. Distribution of investigated wetland sites in the Czech Republic in January 1971–1980.

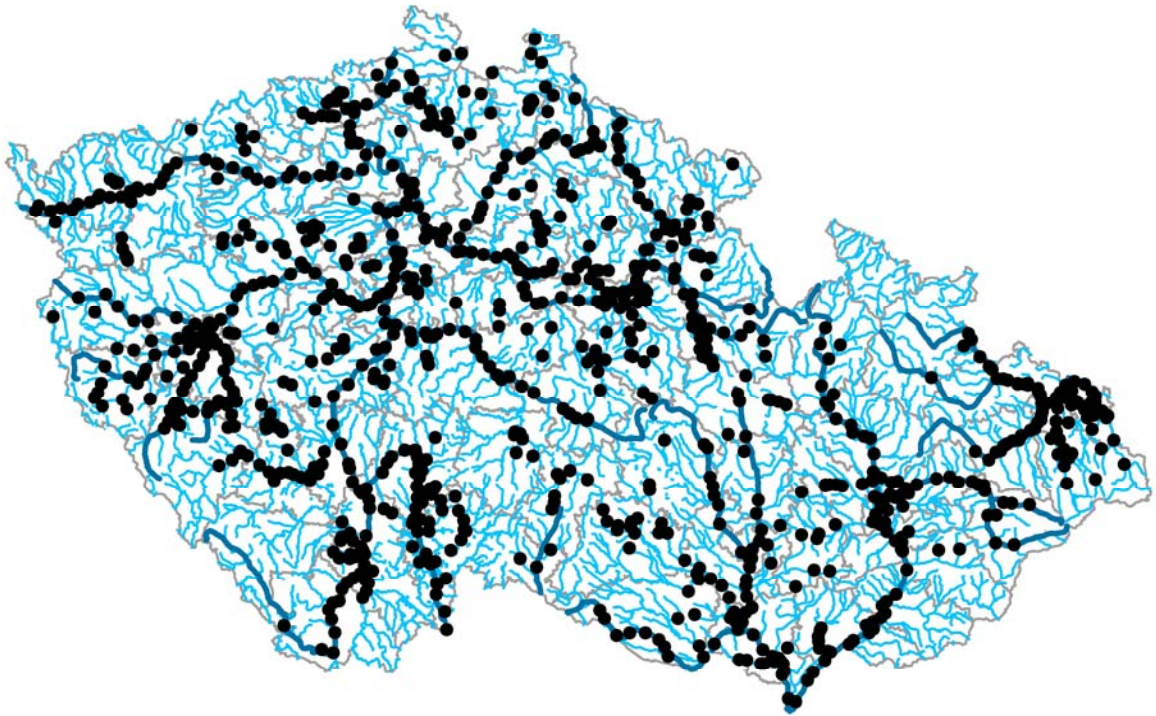
Obr. 5. Distribuce sledovaných lokalit na území České republiky v lednu 1981–1990.

Figure 5. Distribution of investigated wetland sites in the Czech Republic in January 1981–1990.

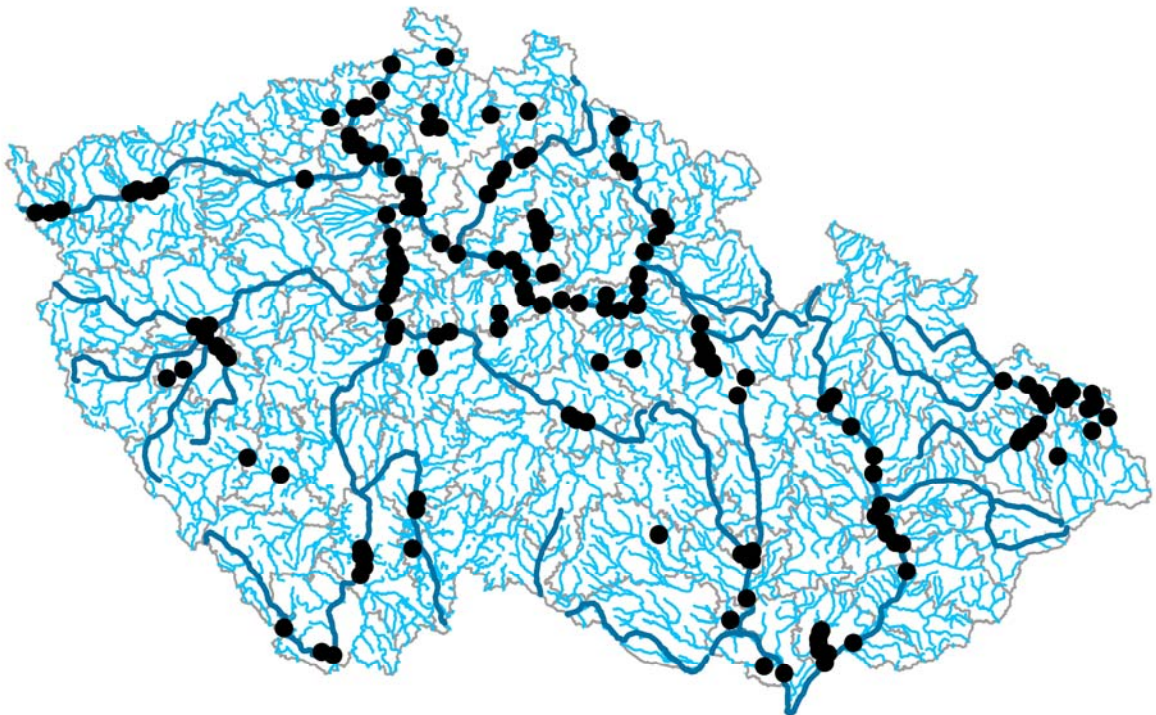
Obr. 6. Distribuce sledovaných lokalit na území České republiky v lednu 1991–2000.

Figure 6. Distribution of investigated wetland sites in the Czech Republic in January 1991–2000.

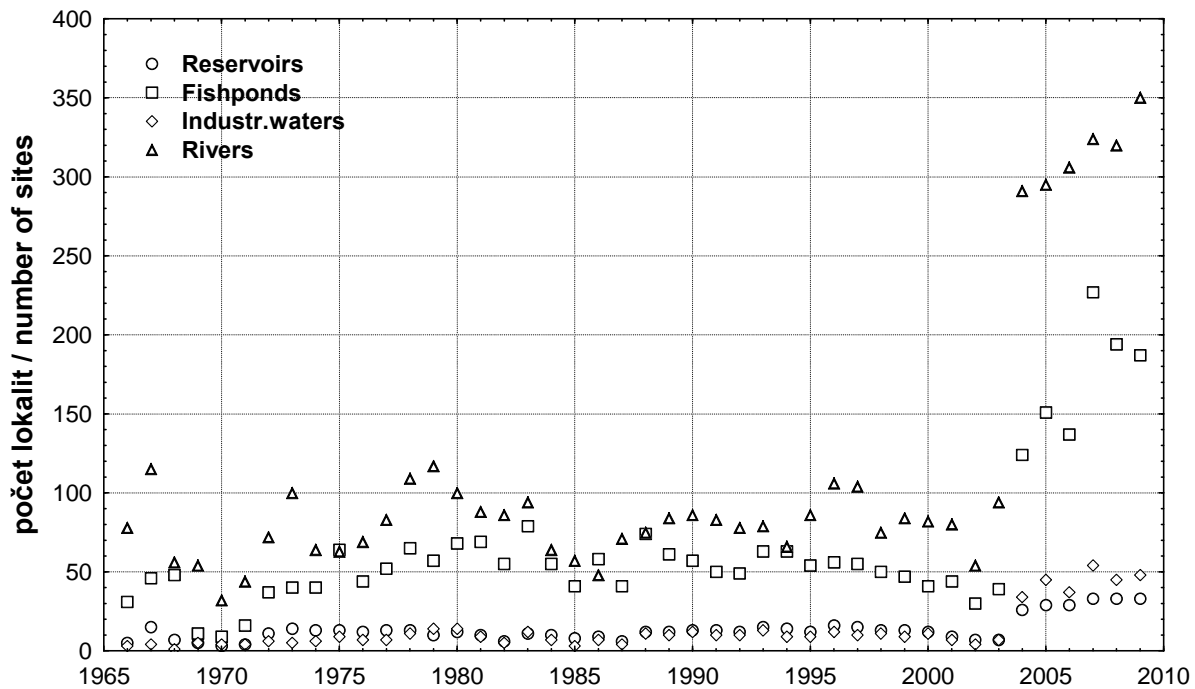
Obr. 7. Distribuce sledovaných lokalit na území České republiky v lednu 2001–2008.

Figure 7. Distribution of investigated wetland sites in the Czech Republic in January 2001–2008.

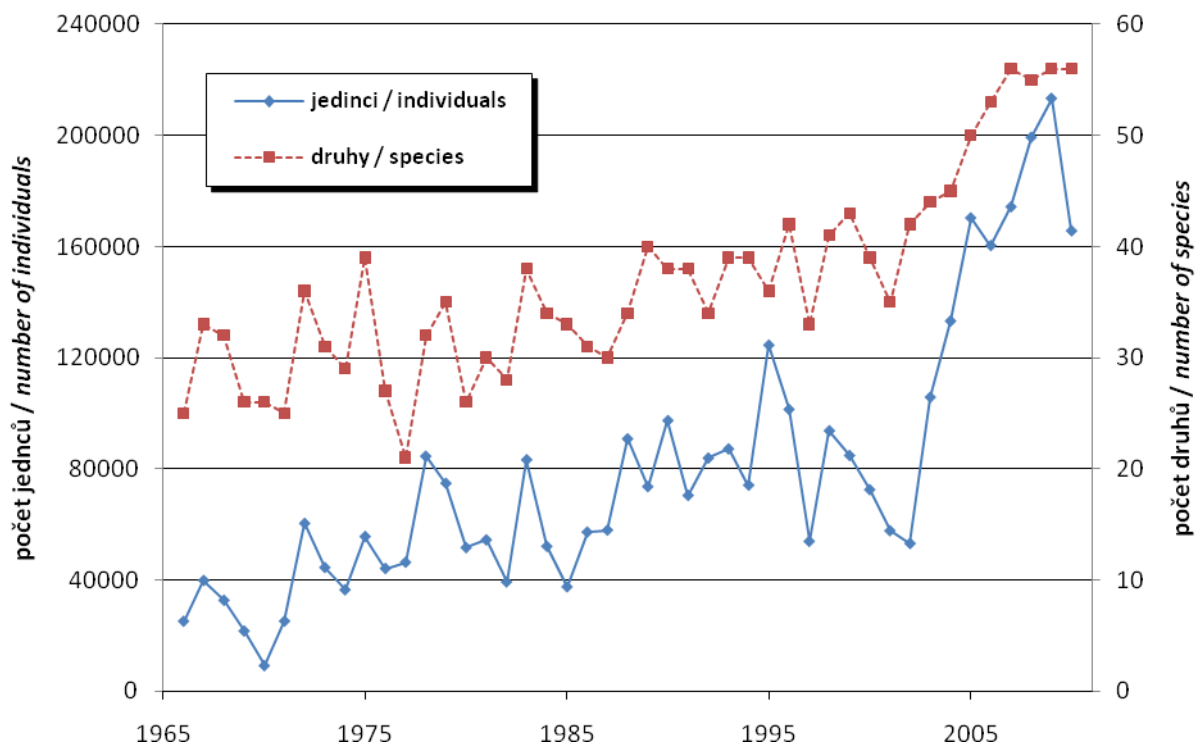
Obr. 8. Distribuce 175 dlouhodobě sledovaných lokalit na území České republiky. Zahrnuti jsou lokality sledované alespoň v 10 sezonách od 60. let až do současnosti.

Figure 8. Distribution of 175 long-term investigated wetland sites in the Czech Republic. There are included only sites counted in at least 10 seasons from 1960s up to recent.

Obr. 9. Počet sledovaných mokřadních lokalit v České republice podle hlavních typů mokřadních biotopů (Reservoirs - přehrady, Fishponds - rybníky, Industrial waters - průmyslové vody, Rivers - řeky, potoky).

Figure 9. Numbers of investigated wetland sites in the Czech Republic according particular wetland types.

Obr. 10. Počty jedinců a druhů vodních a mokřadních ptáků zjištěných při Mezinárodním sčítání vodních ptáků v České republice.

Figure 10. Numbers of species and individuals of waterbirds recorded by International Waterbird Census in the Czech Republic.

Mezinárodní sčítání vodních ptáků probíhalo od samého počátku (od 60. let, obr. 2, 3) ve všech regionech České republiky (obr. 2). V 70. letech (obr. 4) přibýly lokality v jižních Čechách, na Sázavě, na Českolipsku, Bečvě a na Ostravsku. Koncem 70. let (1978–1980) pokrývalo sčítání 194–200 lokalit. V dalších desetiletích (obr. 5, 6) počet sledovaných lokalit sice poklesl, ale regionální rozsah sledovaných lokalit se víceméně podařilo zachovat až do roku 2004, kdy se rozsah sčítání dále rozšířil do současné podoby (obr. 7, 8).

Téměř po celou historii Mezinárodního sčítání vodních ptáků v České republice převažovaly mezi zkoumanými typy vod tekoucí vody (řeky a potoky). Druhým nejpočetněji sledovaným typem vod byly rybníky. U těchto dvou typů vod nastal také nejvýraznější nárůst počtu sledovaných lokalit po roce 2004 (obr. 9).

Počet zjištěných druhů i celková početnost zjištěných druhů vodních a mokřadních ptáků v průběhu historie Mezinárodního sčítání vodních ptáků neustále narůstaly. Strmý nárůst počtu druhů i jedinců nastal v posledních 10 letech (2002, resp. 2003), tedy ještě před rozšířením pokrytí České republiky po roce 2004. Od roku 2007 pak dochází ke stabilizaci počtu zjišťovaných druhů a fluktuaci celkové početnosti (obr. 10), která zřejmě podléhá výkyvům v závislosti na klimatických podmínkách jednotlivých zim.

Poděkování

Na tomto místě bychom chtěli poděkovat všem dobrovolným spolupracovníkům zapojeným do sčítání i jednotlivým celostátním (viz 2. odstavec tohoto článku) i regionálním koordinátorům sčítání. Každý z nich přispěl nenahraditelným způsobem k současnému stavu Mezinárodního sčítání vodních ptáků (IWC) v České republice. Vyzdvihnout je třeba prvního koordinátora *dr. Bohuslava Urbánka*, který se sčítáním začal, *ing. Vladimíra Fialu*, který sčítání dále rozvinul, zahájil publikování pravidelných zpráv a publikoval i řadu původních prací vycházejících z výsledků Mezinárodního sčítání vodních ptáků v České republice. Z pozdějších celostátních koordinátorů bychom chtěli vyzdvihnout zejména činnost *dr. Jitky Pellantové*, která v koordinaci pokračovala i po svém odchodu z ÚVO ČSAV a zahájila mimo jiné i nezbytný převod cenných dat do počítačové podoby. Dále nelze opominout činnost *doc. Karla Hudce*, který sice nikdy nebyl koordinátorem IWC v ČR, ale byl delegátem Československa v IWRB (International Waterfowl and Wetlands Research Bureau) a inicioval a podporoval zapojení tehdejšího Československa do mezinárodní spolupráce ve výzkumu vodních ptáků včetně Mezinárodního sčítání vodních ptáků.

Na pětáctyřicetileté historii IWC v České republice se podílela celá řada dalších osobností i institucí. V tomto výčtu nelze opominout Českou společnost ornitologickou (dříve Československou ornitologickou společnost), která se nepochybně podílela na úspěšném průběhu a organizaci IWC v České republice v celé jeho historii. Dále je třeba zmínit, že do sčítání byly v různé míře zapojeny i další instituce, jako např. místní organizace ČSOP, skautské oddíly aj.

Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice bylo v roce 2006 podpořeno studií MŽP ČR „*Distribuce a početnost zimujících vodních ptáků na území České republiky v letech 2004–2006*“. V letech 2005–2008 bylo sčítání částečně podpořeno v rámci řešení projektu MŠMT č. 1P05OC029 „*Ekologie kormorána velkého v ČR*“ na podporu mezinárodní spolupráce v rámci akce COST 635.001 – *INTERCAFE: Conserving Biodiversity – Interdisciplinary Initiative to Reduce pan-European Cormorant-Fisheries Conflicts (2005–2008)*. Od roku 2007 je Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice podporováno v rámci řešení projektu Vav MŽP ČR SP/2d3/109/07: „*Dlouhodobé změny početnosti a distribuce vodních ptáků v České republice ve vztahu ke změnám klimatu a životního prostředí*“.

V tomto příspěvku byl použit mapový podklad © ESRI & NASA 2007.

Summary

International Waterbird Census (IWC) has been carried out on 48–638 wetland sites in the Czech Republic in January since 1966. The IWC counts were carried out at 48–200 wetlands sites in January 1966–2003. The coverage of sites in the Czech Republic has been more extensive since January 2004. In total, 479–639 sites were counted annually in January 2004–2008 (Fig. 1). Regional coverage of the Czech Republic (Fig. 2–9) as well as the proportion of running and standing waters (Fig. 10) in the total sites has not changed in 1966–2010. Altogether, 3,670,830 birds of 98 waterbird species were counted on 1,078 wetland sites in the Czech Republic during the study period.

Citovaná literatura

- DELANY S., REYES C., HUBERT E., PIHL S., REES E., HAANSTRA L. & van STRIEN A. 1999: Results of the International Waterbird Census in the Western Palearctic and Southwest Asia, 1995 and 1996. *Wetlands International Publication No. 54 Wageningen, The Netherlands.*
- KELLER V. & BURKHARDT M. 2007: Monitoring Überwinternde Wasservögel: Ergebnisse der Wasserfögelzählungen 2006/07 in der Schweiz. Schweizerische Vogelwarte, Sempach
- NILSSON L. 2008. Changes in numbers and distribution of wintering waterfowl in Sweden during forty years, 1967-2006. *Ornis Svecica 18: 135–236.*

Přehled publikovaných výsledků Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR

List of papers with results of IWC in the Czech Republic

- FIALA V. 1972: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1970/71 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1972: 51–55.*
- FIALA V. 1972: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČSSR – cíle, skutečnost a možnosti. *Zprávy ČsOS 11: 21–27.*
- FIALA V. 1973: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1971/72 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1973: 47–52.*
- FIALA V. 1974: Mezinárodní sčítání vodních ptáků – historie, organizace a cíle. *Zprávy ČsOS 15: 31–37.*
- FIALA V. 1974: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1972/73 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1974: 45–52.*
- FIALA V. 1976: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1973/74 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1975–1976: 69–74.*
- FIALA V. 1976: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1974/75 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1975–1976: 75–81.*
- FIALA V. 1977: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1975/76 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1977: 65–71.*
- FIALA V. 1978: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1976/77 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1978: 93–100.*
- FIALA V. 1979: Mezinárodní sčítání vodních ptáků – současný stav a perspektivy /Súhrn/. *Pannonicum I. 1979: 35–36.*
- FIALA V. 1980: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1978/79 na území ČSSR. *Vertebratologické zprávy 1980: 83–90.*
- FIALA V. 1980: Veränderungen in den Winterbeständen der Stockente (*Anas platyrhynchos*) in der Tschechischen Sozialistischen Republik 1970/71–1977/78. *Folia Zoologica 29: 251–266.*
- FIALA V. 1982: Die Bestände der Wasservögel in der ČSR. *Acta Sc. Nat. Brno 16 (7): 1–49.*
- FIALA V. 1982: Der Jahreszyklus der Stockentenbestände (*Anas platyrhynchos*) in der Tschechischen Sozialistischen Republik. *Folia Zoologica 31: 55–73.*
- FIALA V. 1982: Die Bestände von *Anas crecca*, *A. querquedula*, *A. strepera* und *A. clypeata* in in der Tschechischen Sozialistischen Republik. *Folia Zoologica 31: 341–356.*
- FIALA V. 1986: Die Bestände der Bleßralle (*Fulica atra*) von Oktober bis April in der Tschechischen Sozialistischen Republik. *Folia Zoologica 35: 157–171.*
- FIALA V. 1992: Changes in autumn numbers of the Mallard (*Anas platyrhynchos*) in the Czech Republic in the period of 1971-1990 and methods of their determinations. *Folia Zoologica 41: 333–344.*

- FIALA V. FOLK Č., KOŽENÁ I. & KŘEN J. 1988: Změny početního stavu kachny divoké (*Anas platyrhynchos*) v období 1971–89. *Sborník referátů „Vodní ptáci 1987“*: 53–58.
- FOLK Č., KOŽENÁ I. & KŘEN J. 1984: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1982/83 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1984*: 107–115.
- FOLK Č., KOŽENÁ I. & KŘEN J. 1984: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČSSR. *Sborník referátů „Vodní ptactvo a jeho prostředí v ČSSR“*, Brno: 30–33.
- FOLK Č. & KŘEN J. 1985: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1983/84 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1985*: 93–100.
- FOLK Č. & KŘEN J. 1988: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1986/87 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1988*: 81–88.
- HUDEK K. 1964: The present situation of waterfowl in Czechoslovakia and the future. *Proc. I. Europ. Meeting on Wildfowl Conserv. St. Andrews Scotland 16-18. Oct. 1963*: 125–132.
- HUDEK K. 1965: Projekt MAR na záchranu evropských a severoafrických bažinných území. *Ochrana přírody 20*: 51–52.
- KOŽENÁ I. 1981: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1979/80 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1981*: 65–70.
- KOŽENÁ I. 1982: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1980/81 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1982*: 91–99.
- KOŽENÁ I. 1983: Mezinárodní sčítání vodních ptáků 1981/82 na území ČSR. *Vertebratologické zprávy 1983*: 73–80.
- KŘEN J. & FOLK Č. 1990: Výsledky mezinárodního sčítání vodních ptáků 1987/88 na území ČSR (International waterfowl census 1987/88 in the territory of the ČSR). *Zprávy Ústavu systematické a ekologické biologie Brno, 1990*: 121–130.
- MUSIL P., DAROLOVÁ A., JUREČEK J., MUSILOVÁ Z., PODHRAZSKÝ M. & SLABEYOVÁ K. 2008: Dlouhodobé změny početnosti zimujících hus v České republice a na Slovensku v letech 1991–2007. *Tichodroma 20*: 61–67.
- MUSILOVÁ Z. & MUSIL P. 2004: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2004. *Zprávy ČSO 59*: 33–37.
- MUSILOVÁ Z. & MUSIL P. 2005: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2005. *Zprávy ČSO, 61*: 22–28.
- MUSILOVÁ Z. & MUSIL P. 2006: Current status of International Waterbird Census in the Czech Republic. In: G.C. Boere, C.A. Galbraith & D.A. Stroud (eds.) *Waterbirds around the world. TSO Scotland Ltd, Edinburgh, UK*: 484–486.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P. & PELLANTOVÁ J. 2003: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v letech 1998–2003. *Zprávy ČSO 57*: 17–23.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P., & NEUŽILOVÁ Š. 2008: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2006 a 2007. *Aythya 1*: 5–13.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P., HAAS M., STRNAD M. & SKUHROVÁ M. 2009: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2008 a 2009. *Aythya 2*: 1–9.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P. & HAAS M. 2010: Mezinárodní sčítání vodních ptáků v České republice v lednu 2010. *Aythya 3*: 19–30.
- MUSILOVÁ Z., MUSIL P., POLÁKOVÁ S. & FUCHS R. 2009: Wintering ducks in the Czech Republic: population size, changes in population trends and distribution. *Wildfowl. Special Issue*: 73–85.
- NEČAS J. 1959: Divoká kachna – hlavní tažná zvěř v ČSR. *Lesnictví 5*: 521–528.
- PELLANTOVÁ J. 1993: Mezinárodní sčítání vodního ptactva na území České republiky. *Zprávy ČSO 36*: 24–28.
- PELLANTOVÁ J. 1994: Výsledky mezinárodního sčítání vodních ptáků na území ČR v sezóně 1992/93. *Zprávy ČSO 38*: 3–8.
- PELLANTOVÁ J. 1995: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČR v sezóně 1993/94. *Zprávy ČSO 40*: 3–7.
- PELLANTOVÁ J. 1996: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČR v sezóně 1994/95. *Zprávy ČSO 42*: 3–7.
- PELLANTOVÁ J. 1997: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČR v sezóně 1995/96. *Zprávy ČSO 44*: 3–8.
- PELLANTOVÁ J. 1998: Mezinárodní sčítání vodních ptáků na území ČR v sezóně 1997/98. *Zprávy ČSO 46*: 2–6.
- PELLANTOVÁ J., FOLK Č. & VLK R. 1991: Výsledky sčítání vodních ptáků v sezóně 1988/89 na území ČR. *Zprávy Ústavu systematické a ekologické biologie Brno 1991*: 77–88.
- URBÁNEK B. 1966: The International Waterfowl Census in Czechoslovakia. *Newsletter Intern. Wildfowl Res. Bureau 21/22*: 18–20.
- URBÁNEK B. 1966: The first experiences in the Waterfowl Counts in Czechoslovakia. *Proc. Int. Conf. on Wildfowl. Research and Conservation, Brno 1965*: 177–182.

Přehled významných událostí v historii Mezinárodního sčítání vodních ptáků v ČR

List of important events in history of IWC in the Czech Republic

1966	první rok sčítání počet zjištěných druhů poprvé přesáhl 30 druhů první zjištění orla mořského	<i>the first year of IWC more than 30 waterbird species the first record of White-tailed Eagle</i>
1968	první zjištění volavky bílé	<i>the first record of Great White Egret</i>
1972	počet zjištěných jedinců přesáhl 50 000 ex.	<i>the first record of more than 50 000 waterbirds</i>
1973	první zjištění husy polní první zjištění racka „stříbřitého“	<i>the first record of Bean Goose the first record of “large” gulls</i>
1974	první zjištění husy velké první zjištění husy běločelé	<i>the first record of Greylag Goose the first record of White-fronted Goose</i>
1975	rekordní počet čírek obecných (1177 ex.)	<i>the highest number of Teal</i>
1978	první zjištění kormorána velkého rekordní počet slípek zelenonohých (925 ex.)	<i>the first record of Great Cormorant the highest number of Moorhen</i>
1979	poprvé sčítáno na 200 lokalitách rekordní počet lysek černých (13 215 ex.) první záznam nepůvodního druhu (kachnička karolínská)	<i>more than 200 sites counted the highest number of Coot the first non-native waterbird (Wood Duck)</i>
1980	první sčítání na vodním díle Nové Mlýny	<i>the first census on Nové Mlýny Reservoir</i>
1988	první sčítání na komplexu 80 rybníků v CHKO Třeboňsko rekordní počet racků chechtavých (12 581 ex.)	<i>the first census on 80 fishponds in Třeboňsko the highest record of Black-headed Gull</i>
1991	rekordní počet poláků velkých (5 093 ex.)	<i>the highest number of Common Pochard</i>
1994	poprvé zjištěno přes 1 000 kormoránů velkých	<i>more than 1000 Great Cormorants recorded</i>
1995	počet zjištěných jedinců přesáhl 100 000 ex. rekordní počet hus polních (34 636 ex.)	<i>the 1st record of more than 100 000 waterbirds the highest number of Bean Goose</i>
1996	počet zjištěných druhů poprvé přesáhl 40 druhů	<i>more than 40 waterbird species recorded</i>
2002	rekordní počet poláků chocholaček (6 202 ex.)	<i>the highest number of Tufted Duck</i>
2004	poprvé sčítáno na více než 400 lokalitách rekordní počet hvízdáků eurasijských (134 ex.)	<i>more than 400 sites counted the highest number of Eurasian Wigeon</i>
2005	rekordní počet hus běločelých (13 235 ex.) poprvé zjištěno přes 100 000 kachen divokých rekordní počet racků bouřných (9 617 ex.) rekordní počet ledňáček říčních (277 ex.)	<i>the highest number of White-fronted Goose more than 100 000 Mallards recorded the highest number of Common Gull the highest number of Kingfisher</i>
2006	počet zjištěných druhů poprvé přesáhl 50 druhů	<i>more than 50 waterbird species recorded</i>
2007	rekordní rozsah sčítání (630 lokalit) zjištěno rekordních 56 druhů rekordní počet kopřivek obecných (256 ex.)	<i>the highest number of counted sites (630) the highest number of waterbird species (56) the highest number of Gadwall</i>
2008	rekordní počet hus velkých (2 241 ex.) rekordní počet kormoránů velkých (12 782 ex.)	<i>the highest number of Greylag Goose the highest number of Great Cormorant</i>
2009	zjištěno rekordních 56 druhů zjištěno rekordních 213 347 ex. (poprvé přes 200 000 ex.) rekordní počet labutí velkých (3 261 ex.) rekordní počet kachen divokých (146 460 ex.) rekordní počet skorců vodních (582 ex.) rekordní počet ex. nepůvodních druhů (57 ex. 7 druhů)	<i>the highest number of waterbird species (56) the 1st record of more than 200 000 waterbirds the highest number of Mute Swan the highest number of Mallard the highest number of Dipper the highest number on non-native waterbirds</i>
2010	zjištěno rekordních 56 druhů rekordní počet morčáků velkých (3518 ex.) rekordní počet orlů mořských (91 ex.)	<i>the highest number of waterbird species (56) the highest number of Goosander the highest number of White-tailed Eagle</i>

Údaje o prvních záznamech nebo nejvyšších počtech se vztahují pouze k údajům v databázi IWC v ČR.

The first records and highest numbers are related only to the data from database of IWC in the Czech Republic.

STŘEDISKO MEZINÁRODNÍHO SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTKŮ PRO ČESKOSLOVENSKO

BIOLOGICKÁ STANICE VŠZ, LEDNICE NA MORAVĚ

Poznámka: 13.49

Den: 16. Měsíc: 1. Rok: 1966 Hodina: 9³⁰ Spolupracovník: prom. biol. S. Benedek

Úsek: ř. Ústava, most ve St. Pílezi - Koterov, 5,3 km 14071 xx

Druh	Počet	Samců	Samic	Druh	Počet	Samců	Samic	Druh	Počet	Samců	Samic
Husa velká				Racek chechtavý							
Husa polní				Lyska	x	1					
Kachna divoká											
Círka obecná											
Polák velký											
Chocholačka											
Morčák velký											
Hahol severní											
Roháč velký											
Potápka malá											
Volavka popelavá											
Cáp bílý											
Cejka											

ČÍSLA ODHADNUTÁ PÍŠTE V ZÁVORCE, NEJISTÉ ÚDAJE OZNAČTE OTAZNÍKEM, OBRÁTTE, PROSIM

Pořadové číslo úseku: Jednotky: 1 2 4 7 Desítky: 0 1 2 4 7

Zjištěné druhy: 100 Aves Avaq Gav Coly cris nigr ruf Ard cin Cico Anaf Anas plat sex crec quer stre pen acut

STŘEDISKO MEZINÁRODNÍHO SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTKŮ PRO ČESKOSLOVENSKO

BIOLOGICKÁ STANICE VŠZ, LEDNICE NA MORAVĚ

Poznámka: 14.50

Den: 16. Měsíc: 1. Rok: 1966 Hodina: 9^{45-9⁵⁰} Spolupracovník: Stanislav Chrápil

Úsek: ř. Labe - Roudnice n. L. - Bohín 24002

Druh	Počet	Samců	Samic	Druh	Počet	Samců	Samic	Druh	Počet	Samců	Samic
Husa velká				Racek chechtavý	x	6					
Husa polní				Lyska							
Kachna divoká	x	4	2	Háj. ob.	x	6	3	3			
Círka obecná				Pláček les.	x	2	1	1			
Polák velký				Kráň. ob. řad.	1						
Chocholačka											
Morčák velký											
Hahol severní											
Roháč velký											
Potápka malá											
Volavka popelavá											
Cáp bílý											
Cejka											

ČÍSLA ODHADNUTÁ PÍŠTE V ZÁVORCE, NEJISTÉ ÚDAJE OZNAČTE OTAZNÍKEM, OBRÁTTE, PROSIM

Pořadové číslo úseku: Jednotky: 1 2 4 7 Desítky: 0 1 2 4 7

Zjištěné druhy: 100 Aves Avaq Gav Coly cris nigr ruf Ard cin Cico Anaf Anas plat sex crec quer stre pen acut

STŘEDISKO MEZINÁRODNÍHO SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTKŮ PRO ČESKOSLOVENSKO												Poznámka													
BIOLOGICKÁ STANICE VSZ, LEDNICE NA MORAVĚ												(Silně orámovanou část nevyplňujte)													
Den		Měsíc		Rok		Hodina		Spolupracovník				Den		Měsíc		Rok		Čtvrtletí		Měsíc		Rok		Den	
16.		1.		1966		2		Dr. M. Hancu				15		5		1966		I		1		1		15	
Úsek																									
ř. "Ploučnice" od Himene do Č. Lky. xx) 24051																									
Druh						Počet						Druh						Počet							
Husa velká												Rocek chechtavý													
Husa polní												Lyska													
Kachna divoká																									
Círka obecná																									
Polák velký																									
Chocholačka																									
Morčák velký																									
Hohol severní																									
Roháč velký																									
Potápka malá																									
Valavka popelavá																									
Čáp bílý																									
Čejka																									
ČÍSLA ODHADNUTÁ PÍŠTE V ZAVORCE, NEJISTÉ ÚDAJE OZNAČTE OTAZNÍKEM, OBRATTE, PROSIM																									
Pořadové číslo úseku												Zjištěné druhy													
Jednotky						Desítky						Zjištěné druhy													
1 2 4 7 0 1 2 4 7						100						Aves, Ansq, Gav, Coly, cris, nigr, ruf, Ard, cin, Cico, Ansf, Anas, plat, sax, crec, quer, stre													

STŘEDISKO MEZINÁRODNÍHO SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTKŮ PRO ČESKOSLOVENSKO												Poznámka													
BIOLOGICKÁ STANICE VSZ, LEDNICE NA MORAVĚ												(Silně orámovanou část nevyplňujte)													
Den		Měsíc		Rok		Hodina		Spolupracovník				Den		Měsíc		Rok		Čtvrtletí		Měsíc		Rok		Den	
16.		1.		1966		9,30-10,00		Jan Griz				15		5		1966		I		1		1		15	
Úsek																									
ř. Labe Nové Zámky most - ke koruně přehradu xx) 54008																									
Druh						Počet						Druh						Počet							
Husa velká												Rocek chechtavý													
Husa polní												Lyska													
Kachna divoká						x 20 15 5																			
Círka obecná																									
Polák velký						x 1 1																			
Chocholačka																									
Morčák velký																									
Hohol severní																									
Roháč velký																									
Potápka malá																									
Valavka popelavá																									
Čáp bílý																									
Čejka																									
ČÍSLA ODHADNUTÁ PÍŠTE V ZAVORCE, NEJISTÉ ÚDAJE OZNAČTE OTAZNÍKEM, OBRATTE, PROSIM																									
Pořadové číslo úseku												Zjištěné druhy													
Jednotky						Desítky						Zjištěné druhy													
1 2 4 7 0 1 2 4 7						100						Aves, Ansq, Gav, Coly, cris, nigr, ruf, Ard, cin, Cico, Ansf, Anas, plat, sax, crec, quer, stre													

ÚVO - ČSAV Brno, Květná 8. Sčítání vodních ptáků										kraj	loka- lita	úsek		
Kontrolované vody <i>Reka Vltava v Praze od mostu v Chuchelci (Braník) do Ražatok (oplas)</i>										Číslo	3	1		
										Jméno	Dr. Walter ČERNÝ a spolupracovníci Y.			
Počet rybníků, ha, dl. říč. úseku..... ²⁵ km										Datum sčítání		12. 1. 1974		
Počet přehrad, ha, dl. počet. ús..... km										Úplnost kontroly		inplena		
Dílčí úsek vod	Kachna divoká	čírka, obecná	polák velký	polák chochol.	lyska černá	slípka zelenon.	potápka malá	čejka chochol.	racek checht.	<i>babr</i>	<i>polák malý</i>	<i>husák</i>		
1 <i>Most + Chuchelci az Podolí</i>	661 358/303			1 1,0	560	2	29	196				3 0,3		
2 <i>Podolí az Mánes most</i>	927 511/396/24		85 42/43	67 33/34	307	2	31	860	5 3/2	1 1,0		25 9,76		
3 <i>Mánes az Kobeničský m.</i>	440 208/202				176		30	747						
4 <i>Li. bažina, most az Podbába</i>	1080 1136/1004	6		18	1037	4	1	600						
4a <i>Strumovka</i>	1270 110/1540	519												
5 <i>Podbába (most) az Ražatky (oplas)</i>	359 203/156				154	9	12	41						
Součet	4707	6	85	69	2234	17	103	2444	5	1		28		
Dílčí úsek vod	<i>babr</i>	<i>čejka, malá</i>	<i>racek, malý</i>	<i>potápka</i>	<i>racek, malý</i>									
1			1	3 2,1	1									
2	1													
3	2													
4		1	1											
5														
Součet	3	1	2	3	1									
Stav vod : <i>norma</i>														
Opatření pozorování : <i>Přísně ochráně, teplota páru 20°C, bezvětrí, na řece mletí a rybníky ne slouček.</i>														
Další poznámky :										Adresa : <i>Černý</i>				

512

SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTÁKŮ
Ornitologická sekce Čs. zoologické společnosti při ČSAV
ÚSEB ČSAV, Květná 8, 603 65 Brno

jméno, adresa sčítatele <i>D. Jäger</i>				datum sčítání <i>17. 1. 1988</i>			
číslo úseku				úplnost kontroly <i>úplná</i>			
stav vody <i>normální</i>				okolnosti pozorování, další poznámky			
kraj <i>1</i>	typ vody <i>4</i>	číslo <i>10</i>	<i>Zataženo, pruději mrznoucí déšť. Ráno 0°C. Poplašek sněhu.</i>				
název úseku <i>Okruž Čeb - Mostar</i>							
druh	počet			druh	počet		
	♂	♀	celkem		♂	♀	celkem
potáplice severní				čejka chocholátá			
potápka velká				pisík obecný			
potápka černokrká				racek bouřní			
potápka malá <i>09</i>			<i>4</i>	racek chechtavý			
voňavka popelavá <i>12</i>			<i>29</i>	racek malý			
labuť velká <i>22</i>			<i>94</i>	mončák malý <i>4T</i>	<i>2</i>		<i>2</i>
husa velká							
husa polní							
neurčitelné husy							
kachna divoká <i>21</i>			<i>2040</i>				
köpřivka obecná							
čírka modrá							
čírka obecná <i>29</i>			<i>100</i>				
hvízdák eurasijský							
ostralka štíhlá							
lžičák pestrý							
zrzhlávka rudozobá							
polák velký							
polák chocholačka <i>17</i>			<i>8</i>				
hohol severní <i>19</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>5</i>				
morčák velký <i>44</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>4</i>				
neurčitelné kachny							
slípka zelenonohá <i>10</i>			<i>2</i>				
lyska černá <i>17</i>			<i>60</i>				

VQ4/83

100 ec.

SČÍTÁNÍ VODNÍCH PTÁKŮ
Ornitologická sekce Čs. zoologické společnosti při ČSAV
ÚSEB ČSAV, Květná 8, 603 65 Brno

jméno, adresa sčítatele <i>dr. Janda</i>				datum sčítání <i>14.1.94</i>				
číslo úseku				úplnost kontroly				
kraj <i>4</i> typ vody <i>2</i> číslo <i>00</i>				stav vody				
název úseku <i>Křemický v CHKO Třeboušsko</i>				okolnosti pozorování, další poznámky				
druh	počet			druh	počet			
	kód	♂	♀		celkem	kód	♂	♀
potáplice severní	01			čejka chocholátá	52			
potápka velká	05			pisík obecný	59			
potápka černokrká	08			racek bouřní	67			
potápka malá	09			racek chechtavý	69			
vůlavka popelavá	12			racek malý	70			
labuť velká	22							
husa velká	23							
husa polní	24							
neurčitelné husy	27							
kachna divoká	28							<i>100</i>
kopřivka obecná	29							
čírka modrá	30							
čírka obecná	31							
hvízdák eurasijský	32							
ostralka štíhlá	33							
lžičák pestrý	34							
zrzohlávka rudozobá	35							
polák velký	36							
polák chocholačka	37							
hohol severní	39							
morčák velký	44							
neurčitelné kachny	74							
slípka zelenonohá	50							
lyska černá	51							

Mezinárodní sčítání vodních ptáků
České republikyInternational Waterbird Census
Wetlands International

sčítatel	
jméno, příjmení: Ing. Vladimír Fiala	e-mail:
adresa:	telefon:
lokality (úsek):	číslo: 62014
Náměšťské rybníky	
datum a čas sčítání: 13. ledna 2007, 9 ⁰⁰ -15 ⁰⁰	
podmínky sčítání:	teplota: 10 ^o
čas: zataženo	stav vody: rybníky nezamrzlé
viditelnost: celkem dobrá	intenzita větru: silný západní vítr
úšnění: žádné	metoda sčítání: přímé sčítání
zamrzlost vody: rybníky nezamrzlé, na rybnících napodobím lovených mříží, stav vody	

kód	druh	staří	mladí	celkem	kód	druh	samci	samice	neurč.	celkem
1	potáplice malá				23	kachna divoká				115 ex
2	potáplice severní				24	kopřivka obecná				
3	potápka roháč				25	hvízdák eurasijský				
5	potápka žlutorohá				26	čírka obecná				
6	potápka černokrká				29	lžičák pestrý				
7	potápka malá				30	zrzohl. rudozobá				
8	kormorán velký			21 ex.	31	polák velký				
9	volavka popelavá				32	polák chocholačka				
11	volavka bílá				155	polák kaholka				
162	labuť zpěvná			5 ex.	33	polák malý				
21	labuť velká			5 ex.	34	hohol severní				
22	husa velká				35	morčák velký				
101	husa polní				36	morčák prostřední				
153	husa běločelá				37	morčák bílý				
222	neurčené husy				333	neurčené kachny				
38	orel mořský									
47	slípka zelenonohá									
48	lyska černá									
57	vodouš kropenatý									
64	bekasina otavní									
67	racek bouřní									
68	racek stříbřitý									
69	racek chechtavý									
159	racek bělohlavý									
381	neurč. velcí raci									
74	ledňáček říční									
77	konipas horský									
78	konipas bílý									
79	skorec vodní									

poznámky:

vyplněný formulář prosím zašlete na adresu: Zuzana Musilová, Katedra zoologie PFF UK, Viničná 7,
Praha 2, 128 44 nebo e-mail: iwccz@post.cz Mnohokrát děkujeme za spolupráci!